

Η ΡΗΚΕΚΟΤΟΣ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ ΕΠΤΑΝΗΣΙΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ Ι. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΥ

(Εὐγενῶς παραχωρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ
υιοῦ του κ. Γεωργ. Τσακασιάνου)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐνθουσιασμένος τότε ὁ Καπνίσης τοῦ ἔλεγε μὲ παιδικὴ ἀφρότητα :
— Ὁ Γιάννης, κ Τσακασιάνε, ἔπρεπε νὰ κλεισθῆ σὲ κανένα
κ ο λ λ ἔ γ κ ι ο !

Καὶ ὁ θεῖος μου :

— Αὐτό, ἴσα-ἴσα, σκέπτομαι, νὰ τὸν στείλω στὴν.. Κέρκυρα,
ἢ στὴν... Τήνο !

Ἐγὼ 17 ἢ 18 ἐτῶν νέος τώρα, ἀφοῦ πρῶτα ἐπαρασκευάσα ἕνα
καὶ γιὰ μένα—τέλος πάντων!—δωμάτιον, εἶπα εἰς τὸ θεῖό μου ὅτι
θὰ μείνω εἰς τὸ κουρεῖόν του, ἀλλ' ὅτι θὰ συγκατοικήσω πλέον
μὲ τὴν οἰκογένειάν μου. Τοῦτο καὶ ἐγίνε. Ἀλλῶς, πῶς θὰ ἠμπο-
ροῦσα νὰ ἐξακολουθῆσω τὸ χορὸ, τὴ μουσικὴ μου, τὰ θέατρα, τὴς
πατινάδες, τὴς ἰδιαιτέρας ἐπιχειρήσεις μου, — ἕκαμνα, βλέπετε,
καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς πούδρας — καὶ, τὸ σπουδαιότερον
ἀπ' ὅλα, τὰ ἐρωτικὰ τραγουδάκια μου, τὰ ὁποῖα εὐθύς τὴν ἄλλην
ἡμέρα τῆς σερενάτας μου ἤκουα μὲ κρυφὸ καμάρι μου νὰ τραγου-
διῶνται ἀπ' ὅλους.

Μὰ βραδύ, θυμοῦμαι, μ' ἐπῆρεν ὁ πολυαγάπητος κ. Γ. Σφή-
κας εἰς ἕνα φιλικὸ συμπόσιον. Ἦτανε δὲ ἡ πρώτη φορὰ ἐτούτης
ποῦ θὰ ἐδιακόψαζα μὲ φίλους σοβαροῦς καὶ καλοσευγμένους.
Ἐκεῖ, λοιπόν, ἡ φαιδρὴ ὅσον καὶ εὐγενὴς ἐκείνη συντροφία, ἀφοῦ
πρῶτα μπῆκε καλὰ στὸ κέφι, ἄρχισε νὰ ψάλλῃ τὸ δημοτικὸν τῆς
ἐποχῆς ἐκείνης τραγοῦδι «Τύχη σκληρὰ κλπ» Εὐθύς δὲ ὡς ἐτελεί-
ωσε τὸ ἔξομα, δύο, τρεῖς ἐκ τῆς συντροφιάς—ξένοι τοῦτοι ἐκ Πα-
τρῶν—ἐζήτησαν νὰ μάθουν ὅλας τὰς στροφὰς τοῦ ἔξοματος ἐκείνου.
Ἄλλοι ὅμως ὅσοι τὸ ἀπήγγελλαν, τὸ εἶπαν κακὰ κ' ἀνάποδα. Ἦλθε
λοιπόν, καὶ ἡ δική μου σειρά. Σηκῶνομαι, τοὺς τὸ ἀπαγγέλλω, ἐ-
κείνοι χειροκροτοῦν, κ' ἐγὼ κρυφὰ ἐνθουσιασμένος, τοὺς λέγω δει-
λὰ—δειλὰ ὅτι τὸ τραγουδάκι ἐκείνο ἦτο ἰδική μου σύνθεσις. Ἐ-
κείνοι χειροκροτοῦν ἀκόμη ἧτο.

— Καὶ ἡ μουσικὴ του ; ἐρωτᾷ ὁ κ. Δημ. Καλέκας.

— Καὶ αὐτὴ ἰδική μου, τοῦ εἶπα κατακόκκινος.

— Μπαβῶ, στὴν ὕσιν σου, Γιάννη ! φωνάζουν ὅλοι.

— Ἐνα φίλὸ καὶ ἀπὸ ἐμέ, μοῦ λέγει συγχευόμενος ὁ κ. Σφή-
κας. Ἐγὼ δέ, σ' ὅλο ἐκεῖνο τὸ γλυκὸ καρδιοχτύπι δὲν ἠμπόρεσα
νὰ μὴν ἐνθυμηθῶ καὶ τὸν διαβολάνθρωπον τὸν θεῖόν μου. «Τὸν
ἤθελα ἐκεῖ, ἔτσι, νὰ μὲ ἰδῇ ὁ βρυκόλακας ποῦ ὅλο μὲ εἰρωνεύεται
ὁ κακὸς ! »

Καὶ ὁμως, κακὸς δὲν ἦτο. Ἰδιότροπος, παράξενος, ναί ! Ἀλλὰ
κακὸς ὄχι ! Πιστεύω, μάλιστα, πῶς μ' ἐκρυφοκαμάρωνε κάποτε
γιὰ τῆς διαβολῆς μου ἢ τὴν ἐξυπνάδα μου, ὡς θὰ ἔλεγε κανένας
κουτοπατέρας. Ἄλλ' ἐβλεπε συγχρόνως πῶς ἡ φτωχὴ μου οἰκογένεια
εἶχεν ἀνάγκη τῆς προστατευτικῆς ἐργασίας μου «ἢ ὁποῖα θὰ ἐχρη-
σίμευε καὶ ὁ : παραδειγμα πρὸς τοὺς μικροτέρους ἀδελφούς μου».

Τὶ τὰ θέλεις, μαρέ, μοῦ ἔλεγε, τὰ ποιήματα καὶ τῆς Καστα-
λῆς καὶ τὰ βουναὶ καὶ τὰ λαγγάδια ! Ὅλ' αὐτὰ εἶνε κουροφέξαλα
γιὰ τοὺς χασομέρηδες !

Καὶ δεικνυντάς μου ἕνα ξουράρι :

— Νὰ ποῖα εἶνε ἡ πένητα τοῦ ψωμοῦ σου ! ἐπρόσθετεν.

Πόσον δὲ βαθεῖα μ' ἐπλήγωνεν ἡ πικρὴ του ἐκείνη ἀλήθεια, μό-
νος ἐγὼ τὸ ξέρω. Αἰσθανόμενον φοβερὴν ἀπέχθειαν πρὸς τὸ κρῦν
ἐκεῖνο ἐργαλεῖον ποῦ ἀδιακόπως μοῦ ἔλεγε ὅτι ἦτο ἡ μ ὄ ν η
π ἔ ν ν α μ ο υ, ἀλλ' ἐβλεπα συγχρόνως—ἀλλοίμονον !—ὅτι ὅλες
μου ἢ ἐλπίδες ἀπὸ τὸ ξουράρι ἐκόμναντο. Τοῦτο, βεβαίως, μ' ἔκαμνε
νὰ ντρέπωμαι καὶ νὰ λυποῦμαι, ἀλλ' ὄχι ποτὲ νὰ χάνω τὸ θάρρος
μου. Τώρα μάλιστα, σχετισμένος μὲ ὅλους τοὺς προκομμένους νέ-
ους τοῦ τόπου μου, τοὺς ὁποίους ἀπὸ μικρὸ παιδάκι ἐθαύμαζα γιὰ
τὴν πολλὴν του μάθησι καὶ τὴν πολυτέρη ἐξυπνάδα τους, ἀδελφο-
μέμος πλέον μὲ τὸν ἀτυχῆ φίλον μου Α. Καντούνην, μὲ τοὺς ἀδελ-
φούς Σφήκα, μὲ Καποκέφαλον, Μαρτζώκη, Βερύκιον καὶ ἄλλους,
προσπαθοῦσα μὲ ὄλην τῆς ψυχῆς μου τὴν δύναμιν νὰ καταστῶ ἄξιος
τῆς φιλίας καὶ ἀγάπης των, διότι φοβερὴ μὲ βασάνιζεν ὑπόψια
«μήπως ἐντρέπονται γιὰ τὸ μ π α ρ μ π ε ρ ὀ π ο υ λ ο ποῦ ἐ-
παιρναν μαζὺ των ! »

(ἀκολουθεῖ)

ΡΩΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

[Τοῦ Βορόβσκυ]

Ο ΑΣΧΗΜΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ἦταν τόσο ὄρατα, ὥστε στὸ δρόμο, ὅταν περνοῦσε, προκα-
λοῦσε τὴν προσοχὴ καὶ τὸν θαυμασμὸ τοῦ κόσμου.

Μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά της καὶ τὰ μεγάλα γαλανὰ μάτια της, ποῦ
ἐκλείναν ἕνα κόσμον ἠδυσπαθείας καὶ μυστηρίου, μὲ τὸ γλυκὸ χαμό-
γελὸ της, ἦταν σὶ στὴ βασίλισσα ὁμορφιάς !

Καὶ ὁμως αὐτὴ ἡ βασίλισσα ἀγαποῦσε ἕναν ἀσχημάνθρωπο !
Ἄσχημάνθρωπο !

Ἦταν πολὺ ἀσχημος αὐτὸς ὁ Βόρις της. Εἶχε δύο μικρὰ μάτια
λίγο ἀλόιφθαρα κ' ἕνα στόμα μᾶλλον στραβό... Κι' ἐν τούτοις εἶχε
πολὺ πνεῦμα καὶ ἦταν ξακουσμένος γιὰ τὴ μόρφωσί του. Ἦ συν-
τροφία του ἦταν περιζήτητη ἀπ' ὅλους.

Ἐνα βράδυ σ' ἕνα χορὸ, ἡ Ὅλγα ἔμεινε μόνη μαζὺ του. Περπα-
τοῦσαν στὸ π'ρκο μὲ τὰ μεγάλα δένδρα καὶ μιλοῦσαν γιὰ τὴν ἀ-
γάπη.

— Τὸ ὄνειρό της ζωῆς μου εἶνε ἡ ἀγάπη, εἶπε ἡ νέα μὲ ἕνα
στεναγμὸ. Θέλω νὰ ἀγαπήσω πολὺ !... Ἀλλὰ ζηλεύω... Ἦ ζήλεια
εἶνε βαθεῖα ριζωμένη στὴν καρδιά μου... Γι' αὐτὸ μισῶ τοὺς ὄ-
ραλους ἀνθρώπους ποῦ μποροῦν ν' ἀγαπηθοῦν ἀπὸ πολλὰς...

Ἄσχημάνθρωπο !

— Ὁ Βόρις δὲν ἀπήντησε. Ἐμειδίασε μόνον εἰρωνικά.
— Οἱ ὄρατοι ἀνδρες, συνέχισεν αὐτὴ, εἶνε πάντα περικυκλωμέ-
νοι ἀπὸ νέες... Νέες καὶ γρηές. Εἶνε διαρκῶς ἀπησχολημένοι. Ἐνῶ
οἱ ἀσχημοὶ ;... Ποιὸς γυρᾶζει νὰ τοὺς κυττάξῃ ;

— Αὐτὸ τὸ λέτε γιὰ μένα ; ἐρωτήσεν ὁ Βόρις, καὶ προσήλωσε τὰ
μάτια του στὰ μάτια τῆς Ὅλγας.

— Να... Εἰσθε ἀσχημος, μὰ μοῦ ἀρέσετε ! τοῦ εἶπεν αὐτὴ.

— Σὰς ἀρέσω ἁπλῶς ; Ἐγὼ ἐνόμιζα πῶς μ' ἀγαπάτε. Προσέ-
ξετε, δεσποινίς. Πρέπει νὰ εἰσθε εἰλικρινῆς μαζὺ μου.

— Σὰς ἀγαπῶ... Ἀφοῦ τὸ θέλετε. Ὁμολογῶ τὴ συμπάθειά μου.

— Μ' ἀγαπάτε πολὺ ; Μέχρι θυσίας ;

— Να! Γιατὶ ρωτᾶτε ;

— Γιατὶ ;..... Γιατὶ ἤμουν πολὺ ὁμορφος ἄλλοτε. Καὶ μ' ἀ-
γάπησε μιὰ γυναῖκα τρελλὰ. Μοῦ ἐξεδηλωσε τὰ αἰσθηματά της ἕνα
βράδυ, σ' ἕνα χορὸ, ὅπως ἀπόψε. Μοῦ εἶπε πῶς θ' αὐτοκτονήσῃ ἂν
δὲν γίνῃ γυναῖκά μου... Ἐγὼ τὴν λυπήθηκα. Σὲ δύο μῆνες ἔγινε
ὁ γάμος μας. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἄρχισε γιὰ μένα μιὰ ζωὴ
μαρτυρίου. Ἦ γυναῖκά μου ἔπασχε ἀπὸ ἀνίατη ζηλοτυπία. Μοῦ
ἔκανε σκηνές γιὰ τὴν παρομικρὴ ἀφορμῆ. «Ποῦ ἦσουν ; Τι ἔκανες ;
Μὲ ποῖα μίλησες ; Μὲ ποῖα χόρεψες ; Δὲ θέλω νὰ χορεύῃς μ' αὐτὴ ! »

Τὸ σπῆτι μας εἶχεν ἐρημώσει κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο Καμμιά γυ-
ναῖκα δὲν πατοῦσε πειὰ σὲ μᾶς. Ἐξήσαμε μαζὺ τρεῖς χρόνια. Μιὰ
μέρα, σὲ μιὰ στιγμὴ ζήλειας τρελλῆς, ἡ Βέρα — ἔτσι τὴν ἔλεγον—
μοῦ ἔρριξε ἕνα μπουκαλάκι βιτριόλι στὸ πρόσωπό ! Ἦ Ὅλγα ἀ-
κουε προσεκτικὰ καὶ μὲ συγκίνησι τὴν διήγησι τοῦ νέου. Ἐκεῖνος
ἐξηκολούθησεν :

— Ἐννοεῖται ὅτι χωρίσαμε. Γιὰ μένα δὲν ὑπάρχει πειὰ αὐτὴ ἡ
γυναῖκα Ὁ γάμος μου μαζὺ της μὲ κατέστρεψε. Τὴν ἡμέρα ποῦ
ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπῆτι μοῦ εἶπε μὲ μεγάλη ψυχρότητα :

— Ἦσουν ὄρατος καὶ σὲ κατήντησα ἀσχημο. Βλέπεις ὅτι ἐξέρω
νὰ ἐκδικηθῶμαι. Μαζὺ σου δὲν ἔχω πειὰ νὰ μοιράσω τίποτε. Εἶμαι
βεβαία πῶς ἡ γυναῖκες θὰ σὲ ἀποστρέφονται καὶ ἔτσι εἶμαι ἱκανο-
ποιημένη. Ἄν ὁμως βρεθῇ καμμιά καὶ σ' ἀγαπήσῃ ἀσχημο... Τότε..

Ἦ Βόρις διέκοψε ἔξαφνα τὴ φράσι του στὸ σημεῖο αὐτό,
— Τότε... ἐψιθύρισεν ἡ Ὅλγα τρομαγμένη.

Καὶ ὁ Βόρις συνέχισε μὲ βαρεῖα, θλιμμένη φωνή :

— Ἦ γυναῖκά μου μοῦ εἶπε πῶς ἔχει καὶ δεύτερο μπουκαλάκι
μὲ βιτριόλι... Λοιπὸν βλέπετε... ὅτι εἶμαι εἰλικρινῆς... Σὰς εἰδο-
ποιῶ γιὰ τὸν κίνδυνον ποῦ διατρέχετε ἂν μ' ἀγαπήσετε...

Τὸ ὄρατο πρόσωπο τῆς Ὅλγας φωτίσθηκε ἔξαφνα ἀπὸ μιὰ
ὑπέροχον λάμψιν.

— Εἶμαι ἐτοιμὴ εἶπε γιὰ κάθε θυσία Σὰς ἀγαπῶ !...
Ἦ Βόρις ἀπεκαλύφθη. Ἐσκυψ ἔπειτα καὶ φίλησε τὸ λευκὸ
χέρι της ψιθυρίζοντας :

— Εἶμαι δούλός σας !...

ΒΟΡΟΒΣΚΥ

Τὰ σπλαγχνα μας κ' ἡ θάλασσα ποτὲ δὲν ἠσυχάζουν.

Δ. Σολωμὸς